چهار تفاوت سرخک با آبله‌مرغان

ظاهر ضایعات

در آبله‌مرغان، ضایعات ریز، زیاد، پرآب و دردناک است اما در سرخک، این ضایعات بزرگ‌تر بوده، خارش و درد نداشته و درون آنها مایع وجود ندارد.

گستردگی ضایعات

ضایعات آبله‌مرغان به‌صورت یکنواخت کل بدن را درگیر می‌کنند اما در سرخک الگوی مشخصی دارند و از سر و گردن به تنه می‌روند.

دوره بیماری

عفونت آبله‌مرغان حدود چهار تا هفت روز طول می‌کشد، این درحالی‌است که سرخک، دوره درمان طولانی‌تری نسبت به آبله‌مرغان دارد.

روش پیشگیری

برای جلوگیری از آبله‌مرغان، کودک باید دو دوز واکسن دریافت کند. واکسن مورد نیاز برای پیشگیری از بیماری سرخک هم MMR است.

با وجود اعلام خبر ریشه‌کن‌شدن بیماری سرخک در ایران، اما به‌تازگی مواردی از ابتلا به آن در برخی استان‌ها دیده شده است

هشدار قرمز برای بازگشت بیماری سرخ

نرگس خانعلی‌زاده
گروه جامعه

فکر می‌کردیم همه چیز تمام شده و با اعلام خبر ریشه‌کن شدن بیماری سرخک در ایران، دیگر هیچ‌وقت با این بیماری مواجه نخواهیم بود. اما حالا خبر ابتلای دوباره چند مورد به سرخک در هرمزگان و یزد و فارس، تصورات‌مان را برهم زد و به نظر می‌رسد که با شیوع دوباره این بیماری در کشور مواجه هستیم. اما چرا سرخک دوباره به کشور برگشته و چطور می‌توانیم در برابر این بیماری مسری، از خودمان مراقبت کنیم؟ رعایت‌نکردن مسائل بهداشتی، از اصلی‌ترین دلایل شیوع سرخک در طول تاریخ بوده است؛ نوعی بیماری که در بزرگسالان به‌ندرت دیده می‌شود و کودکان گروه اصلی هدف آن هستند و با علامت‌های بالینی خودش را نشان می‌دهد. موضوعی که دکتر عالیه پوردست، متخصص بیماری‌های عفونی هم آن را تایید می‌کند و به جام‌جم می‌گوید: «کنترل نداشتن بر مسائل بهداشتی در محیط‌های عمومی و رعایت‌نکردن بهداشت شخصی، ازجمله مهم‌ترین علل ابتلا و در مرحله بعد، شیوع بیماری سرخک است. آنچه مشخص است این‌که سرخک در کشور ما و به‌دلیل واکسیناسیون کامل و گسترده، ریشه‌کن شده است، اما درحال‌حاضر، نمونه‌هایی به شکل تک‌گیر در برخی استان‌ها دیده می‌شود.» مواردی که با رعایت فاصله کافی از افراد با نشانه‌های ابتلا و مسائل بهداشتی، می‌توان از شیوع بیشتر آن جلوگیری کرد.

سه گروه حساس

کودکان، نوزادان و سالمندان، سه گروه آسیب‌پذیر جامعه در برابر بیماری سرخک هستند؛ گروه‌هایی که در قدم اول، باید از واکسینه بودن‌شان دربرابر این بیماری مطمئن باشند و در قدم بعدی، از حضور در محیط‌هایی که امکان شیوع بیماری به شکل گسترده‌ای وجود دارد، پرهیز کنند. دکتر پوردست به جام‌جم می‌گوید لازم است که مسائل بهداشتی، به‌دقت و با حساسیت بالا در محل‌های نگهداری این افراد رعایت شود: «تهویه نامناسب در محیط‌هایی مانند مهدهای کودک و مراکز نگهداری سالمندان می‌تواند میزان شیوع بیماری مسری سرخک را افزایش دهد. در چنین شرایطی، در صورت ضعف سیستم ایمنی کودکان و سالمندان و همچنین عدم واکسیناسیون، علائم و شدت بیماری بیشتر ظاهر می‌شود.» شاید کلیشه‌ای به‌نظر برسد اما واقعیت این است که مصرف بی‌رویه فست‌فود و غذاهای کنسروی، باعث تضعیف سیستم ایمنی بدن کودکان می‌شوند؛ آن‌قدر که به محض قرارگرفتن در محیطی مانند مهدکودک که احتمال شیوع بیماری بالاست، به بیماری مبتلا می‌شوند و علائم بیماری به مرور خودش را نشان می‌دهد. در چنین شرایطی، فرد مبتلا، صرفا به علامت‌درمانی نیاز دارد و نباید داروی ضدویروس مصرف کند: «یعنی اگر تب دارد، تب‌بر و اگر درد دارد، داروی ضد درد مصرف کند و اجازه بدهد که دوره بیماری که نوع ضعیف‌شده ویروس است بگذرد و فرد رو به بهبود پیش برود.»

محافظی به نام واکسن

«شخصی که واکسن سرخک را دریافت کرده باشد، دیگر نگرانی خاصی بابت ابتلا به این بیماری و یا حتی سویه‌های جدید آن ندارد.» این را عالیه پوردست، متخصص عفونی می‌گوید و معتقد است که اثر آنتی‌بادی‌های موجود در فرد واکسینه، از او دربرابر فرم‌های جهش‌یافته ویروس هم محافظت می‌کند. برای همین است که افراد با تفکرات ضدواکسن و اتباع واکسینه‌نشده و مهاجران کشورهای همسایه، ازجمله اصلی‌ترین افراد مبتلا به این بیماری و عاملی برای شیوع دوباره سرخک به‌شمار می‌روند. به گفته متخصصان، دوز اول این واکسن معمولا ۹ تا ۱۵ ماهگی و دوز دوم بین ۲۵ ماهگی تا شش‌سالگی تجویز می‌شود و در میان این دو دوز، باید دست‌کم یک ماه فاصله باشد. خوشبختانه کودکان ایرانی، همه در پروتکل واکسینه‌شدن در برابر بیماری سرخک قرار گرفته‌اند و نسبت به این بیماری واکسینه شده‌اند؛ برای همین است که به گفته متخصصین، اگر فردی واکسینه شده باشد، در مواجهه با شخصی که واکسینه نشده، حتی در صورت ابتلا، می‌تواند فرم ضعیفی از بیماری را تجربه کند.

برش

جهش دوباره - شیوع دوباره

اما مگر بیماری سرخک در ایران ریشه‌کن نشده است؟ پس چرا با شیوع دوباره آن مواجه هستیم؟ دکتر پوردست در پاسخ به این پرسش می‌گوید: «واقعیت این است که به‌طورکلی، فرم وحشی ویروس عامل بیماری سرخک از بین رفته است اما به‌دلیل این‌که پزشکی در ایران و جهان، به سمت مدرنیته در حال حرکت و پیشرفت است، در این بین ممکن است ویروس‌ها دچار جهش‌هایی شوند و با سویه جدید به بقای خود ادامه دهند.» این‌طور که پوردست می‌گوید، سویه فعلی و تازه سرخک، به‌دلیل رعایت‌نکردن بهداشت و تضعیف سیستم ایمنی افراد، در حال چرخش است ولی آن‌قدرها هم نگران‌کننده نیست؛ موضوعی که به عقیده کارشناسان، پوشش خیلی خوب واکسیناسیون نسبت به بیماری سرخک در ایران، باعث کم‌شدن نگرانی‌ها نسبت به این بیماری شده است و ایمنی نسبتا قابل قبولی حتی دربرابر فرم جدید ویروس ایجاد کرده است.

یادداشت

دکتر بابک عشرتی | اپیدمیولوژیست

کنترل مرزها را جدی بگیریم

واقعیت این است که وقتی با موارد قطعی یک بیماری ازجمله سرخک مواجه می‌شویم، یعنی پوشش واکسیناسیون در کشور به هر دلیلی پایین آمده است؛ اتفاقی که باعث روند افزایشی موارد ابتلا به بیماری شده است. به‌طورکلی کم‌شدن تعداد واکسن‌های موجود و ورود افراد واکسینه‌نشده به کشور، دو عاملی است که می‌تواند باعث سیر صعودی روند ابتلا به بیماری باشد که عامل دوم، درباره کشور ما محتمل‌تر است؛ چراکه ما در سطح کشور، باکمبود واکسن سرخک مواجه نیستیم. این درحالی‌است که در سه سال اخیر و به‌خصوص از سال ۱۴۰۱، مهاجران زیادی از کشورهای همسایه به کشور وارد شده‌اند که پوشش واکسیناسیون خوبی در کشور خودشان نداشته‌اند و نسبت به بیماری سرخک واکسینه نیستند. موضوعی که به دلیل مسری‌بودن بسیار بالای سرخک، باعث شکل‌گیری شیب صعودی بیماری شده و با افزایش موارد مبتلا در کشور روبه‌رو شده‌ایم. اما آنچه روشن به‌نظر می‌رسد این است که در چنین شرایطی، باید در مرحله اول، تمرکز جدی خود را بر کنترل مرزها و ورود مهاجران بگذاریم؛ مهاجران واکسینه‌نشده‌ای که در سیستم کلی ایمنی جامعه نسبت به بیماری سرخک، اختلالی جدی وارد می‌کنند. در مرحله بعد، لازم است که با فعالیت‌های جهادی و بسیج‌گونه، شبیه به دوران همه‌گیری کرونا رفتار کنیم و طرح واکسیناسیون خانه به خانه را در مناطقی که با افزایش موارد ابتلا روبه‌رو هستیم، اجرایی و اصطلاحا الکه‌گیری کنیم. در این طرح، گروه هدف، کودکان هستند که بیشترین و اصلی‌ترین موارد ابتلا به بیماری سرخک را به خودشان اختصاص داده‌اند. اما آنچه لازم است به آن توجه کنیم، اهمیت همکاری شایسته افراد منطقه با پویش واکسیناسیون مجدد در استان‌هایی با موارد ابتلای افزایشی است. در چنین طرحی، کودکان واکسینه‌شده یا نشده، باید دوباره واکسن دریافت کنند تا طی یک بازه زمانی شش‌ماهه، واکسیناسیون کاملی در این مناطق انجام شود؛ آن‌وقت است که شاید بتوانیم به روزهای ریشه‌کن شدن دوباره سرخک برگردیم.

حل سودوکو ۴۸۵۵

۶	۵	۲	۱	۷	۸	۹	۳	۴
۳	۷	۹	۶	۴	۲	۱	۵	۸
۱	۴	۸	۵	۹	۳	۲	۷	۶
۵	۳	۱	۸	۶	۹	۷	۴	۲
۴	۲	۶	۷	۵	۱	۸	۹	۳
۹	۸	۷	۲	۳	۴	۶	۱	۵
۲	۹	۵	۴	۸	۷	۳	۶	۱
۷	۱	۴	۳	۲	۶	۵	۸	۹
۸	۶	۳	۹	۱	۵	۴	۲	۷

۹	۸	۴	۶	۱	۳	۵	۲	۷
۶	۱	۳	۵	۲	۷	۹	۸	۴
۵	۲	۷	۸	۹	۴	۳	۱	۶
۱	۶	۹	۴	۳	۸	۷	۵	۲
۳	۴	۸	۹	۷	۵	۱	۶	۱
۷	۵	۲	۱	۶	۲	۸	۴	۹
۴	۹	۱	۲	۵	۶	۴	۷	۸
۸	۳	۶	۷	۴	۹	۲	۱	۵
۲	۷	۵	۳	۸	۱	۶	۹	۳

۴	۳	۸	۹	۶	۱	۲	۷	۵
۹	۲	۱	۷	۳	۵	۸	۴	۶
۷	۶	۵	۴	۸	۲	۹	۱	۳
۶	۴	۷	۱	۲	۳	۵	۹	۸
۲	۸	۹	۵	۷	۶	۱	۳	۴
۱	۵	۳	۸	۴	۹	۶	۲	۷
۵	۷	۲	۶	۹	۴	۳	۸	۱
۳	۱	۴	۲	۵	۷	۹	۶	۸
۸	۹	۶	۳	۱	۸	۷	۵	۲

۱	۴	۲	۹	۶	۵	۸	۷	۳
۳	۶	۸	۷	۴	۲	۱	۹	۵
۷	۵	۹	۱	۳	۸	۶	۴	۲
۴	۱	۶	۲	۷	۳	۵	۸	۹
۸	۲	۳	۵	۹	۶	۴	۱	۷
۵	۹	۷	۴	۸	۱	۲	۳	۶
۹	۸	۴	۶	۲	۷	۳	۵	۱
۲	۳	۱	۸	۵	۹	۷	۶	۴
۶	۷	۵	۳	۱	۴	۹	۲	۸

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۴۸۵۶

			۸	۱	۶			
		۲				۸		
	۸						۱	
۹			۱		۵			۴
۸				۶				۲
۶			۷		۴			۸
							۸	
				۹		۷		
			۳			۵		
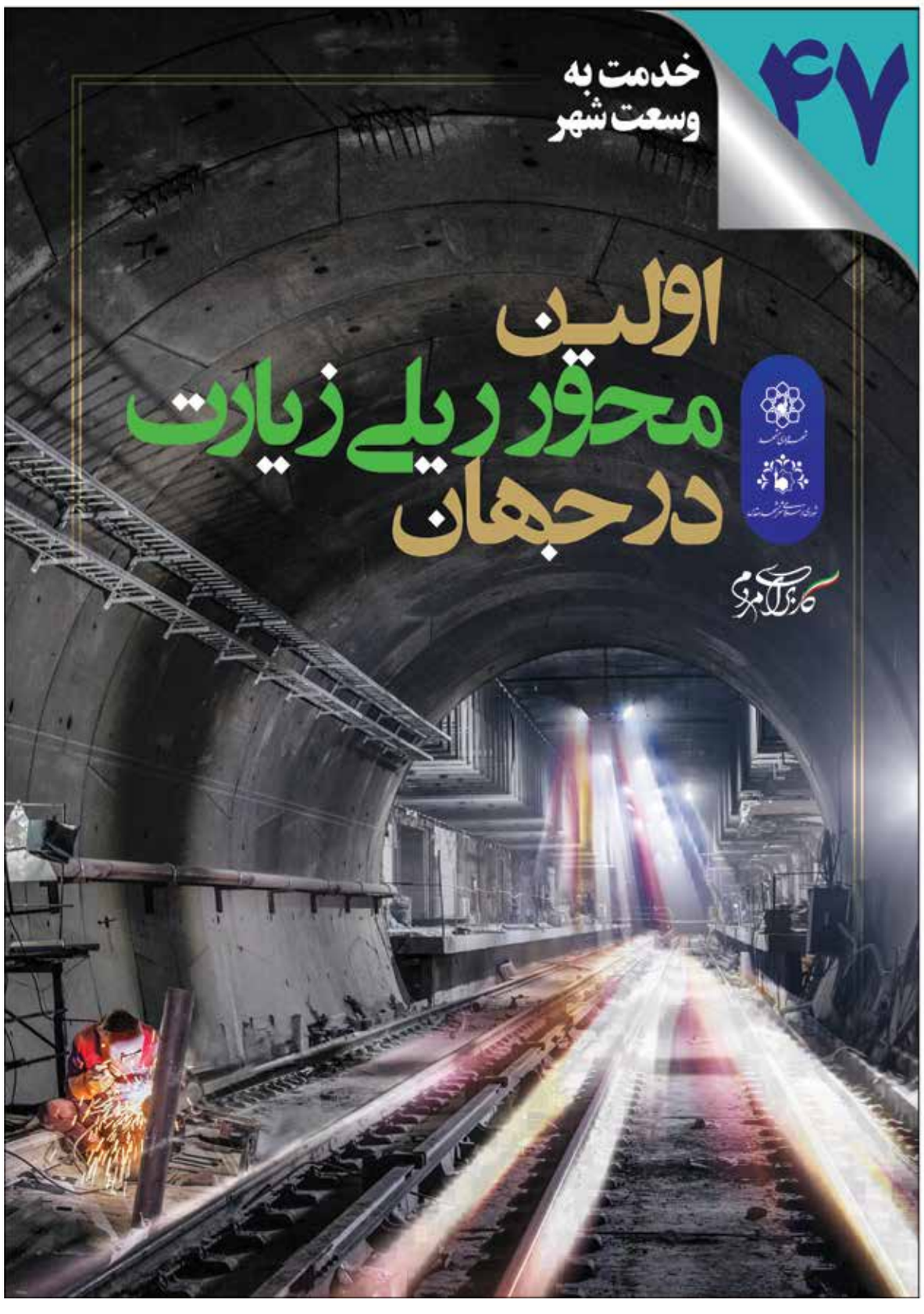
			۶	۸	۵			
		۸				۹		
	۳						۷	
۱			۴		۸			۲
۹				۶				۷
۲			۷		۱			۵
	۵							
		۶						
			۹	۱	۴			
						۷		
							۱	
						۴		
			۹	۲	۳			
		۱						
	۴							
۶			۴		۲			
۹				۸				
۵			۶		۷			
	۸						۱	
		۳				۵		
			۷	۳	۸